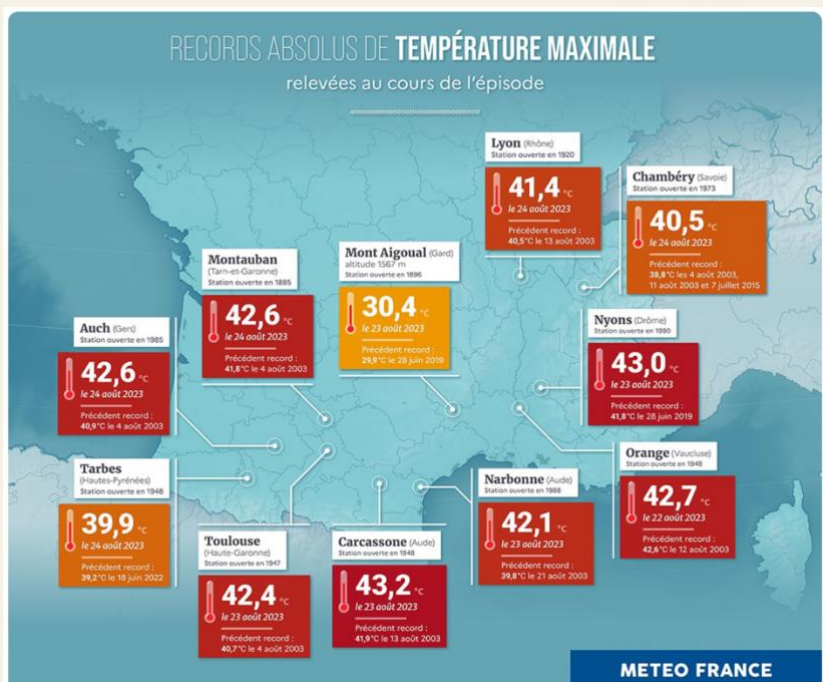
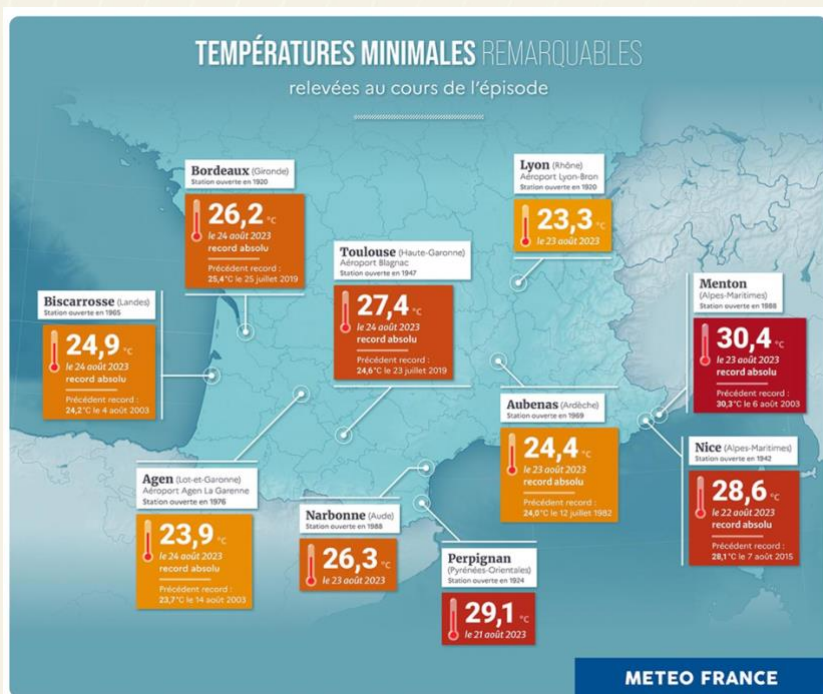

CODE ORANJE EN ROOD VOOR HITTE, FRANKRIJK, AUGUSTUS 2023

Samenvatting van de situatie op basis van nieuwsberichten
Versie 30 augustus 2023

Bron: Meteo France, 25 augustus 2023

INHOUD

1. Over dit document.....	2
2. Hittecodering in Frankrijk	3
3. Nationaal adaptatieplan voor hittegolven.....	4
4. Maatregelen Code Rood	5
5. Informatiecampagne	7

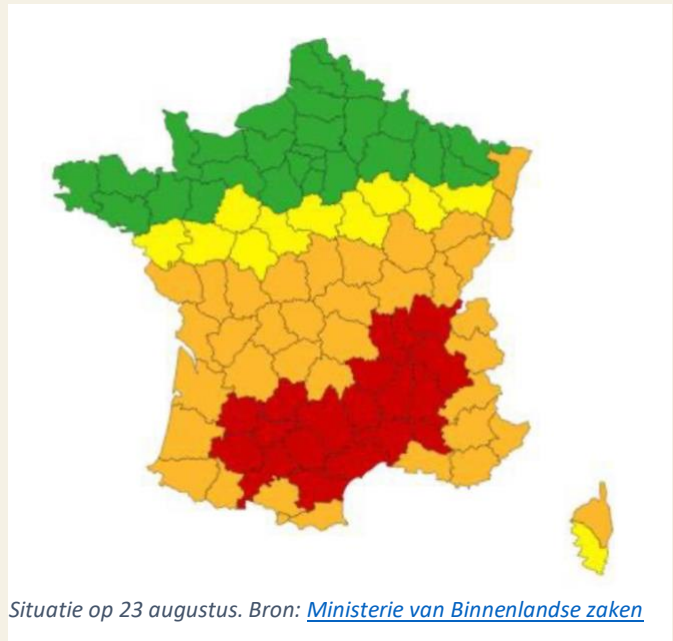
1. OVER DIT DOCUMENT

Dit document is een samenvatting van informatie in het nieuws en op social media over de effecten en maatregelen van de extreme hitteperiode in Frankrijk in augustus 2023.

In augustus 2023 ervaarde Frankrijk zijn 47e nationale hittegolf sinds 1947. Volgens [Meteo France](#) was het de langste en meest intense late hittegolf, die bovendien ongekend laat in het jaar plaatsvond.

De hitte begon in het centraal oosten van het land, rond 10 augustus. Op 17 augustus kende het hele land, met uitzondering van de punt van Bretagne en het noordelijk grensgebied, uitzonderlijk hoge temperaturen voor het seizoen. Deze hitte werd in de loop van de dagen steeds heviger in het Middellandse Zeegebied, de Rhônevallei en het zuidwesten van het land, met een piek op 23 en 24 augustus.

De periode 21 augustus tot en met 24 augustus waren de warmste dagen ooit gemeten in Frankrijk na de 15de

augustus. Op 23 augustus werden door 7 meetstations [temperaturen van meer dan 40C](#) gemeten.

Op 21 augustus kondigde de Franse weerdienst Météo France [Code Oranje aan voor de helft van alle departementen van het land](#) (50 van de 101 departementen): in alle provincies vanaf de zuidwestkust tot het noordoostelijke departement Bas-Rhin. Op 22 augustus werd Code Rood afgekondigd in 4 departementen. Eén dag later was dat in [19 departementen](#) (in vergelijking: [in 2022](#) werd in juni in veertien departementen in het Zuidwesten en in juli in vijftien departementen aan de Atlantische kust Code Rood voor hitte afgekondigd).

2. HITTECODERING IN FRANKRIJK

In Frankrijk wordt de volgende [codering voor hitte](#) aangehouden:

- **Code geel – Hittepiek:** kortdurende blootstelling (1 of 2 dagen) aan intense hitte die een risico inhoudt voor de menselijke gezondheid, voor kwetsbare of extra blootgestelde bevolkingsgroepen, met name vanwege hun arbeidsomstandigheden of hun fysieke activiteit. Het kan ook gaan om een aanhoudende periode van hitte: hoge temperaturen (biometeorologische indicatoren in de buurt van of onder de departementale drempelwaarden) die meer dan 3 dagen aanhouden.
- **Code oranje – Hittegolf:** periode van intense hitte waarvoor de biometeorologische indicatoren de departementale drempelwaarden gedurende 3 opeenvolgende dagen en 3 nachten bereikt of overschrijdt, en die waarschijnlijk een gezondheidsrisico voor de gehele blootgestelde bevolking zal vormen.
- **Code rood – Extreme hittegolf:** uitzonderlijke hittegolf in termen van duur, intensiteit en geografische omvang, met een sterke impact op de gezondheid van alle bevolkingsgroepen, en die leidt tot de mogelijke verschijnselen van neveneffecten, vooral op het vlak van de bedrijfscontinuïteit.
Code Rood is in het leven geroepen in 2004, na de [extreme hittegolf in 2003](#) waarbij 15.000 mensen de dood vonden.

Voor het bepalen van de drempelwaarden voor de codering hanteert Frankrijk [biometeorologische indicatoren \(IBM\)](#), die voor ieder departement apart zijn vastgesteld. IBM's zijn de voortschrijdende gemiddelden over drie opeenvolgende dagen van de minimum (IBM min) en maximum (IBM max) temperaturen, en zijn (o.a.) ontwikkeld op basis van een frequentieanalyse van dertig jaar dagelijkse

sterftegegevens en verschillende meteorologische indicatoren (m.b.v. Hittegolf- en Gezondheidswaarschuwingssysteem (SACS)).

De waarschijnlijkheid van gelijktijdige overschrijding van de drempelwaarden door de IBM min en IBM max vormt het basiscriterium voor het voorspellen van een hittegolf. Deze informatie wordt aangevuld door de analyse van meer kwalitatieve indicatoren (intensiteit en duur van de hittegolf, luchtvochtigheid) en de expertise van Météo-France.

In het geval van Code Oranje of Rood implementeert het Ministerie van Volksgezondheid [gezondheidstoezicht](#) om snel inzicht te krijgen in de impact en de te treffen beheersmaatregelen aan te kunnen passen. Tijdens activatie van Code Oranje of Rood worden rapporten over de ontwikkeling van nationale en regionale indicatoren naar de gezondheidsautoriteiten gestuurd. Aan het eind van het jaar wordt een algemeen rapport opgesteld.

3. NATIONAAL ADAPTATIEPLAN VOOR HITTEGOLVEN

Frankrijk heeft recent (8 juni 2023) een Nationaal anticipatieplan voor hittegolven (“Vagues de chaleur : un plan national pour anticiper”) aangenomen, opgesteld door het Ministerie van Ecologische Transitie en Territoriale Cohesie. Het doel van dit nieuwe plan is om hitte integraal op te pakken: niet alleen gezondheid, maar ook transport, energie, landbouw, onderwijs, sport, enz. (Bron: [Ministerie van Ecologische Transitie en Territoriale Cohesie](#)). Het plan is opgesteld rondom vier pijlers:

- Beperken van de impact op het dagelijks leven van Fransen.
- De zorg voor continuïteit van essentiële openbare diensten.
- Het waarborgen van de continuïteit van het economische leven.
- Bescherming van de natuurlijke omgeving en hulpbronnen.

Het anticipatieplan is opgedeeld in [27 maatregelen, waarvan er 15 vanaf de zomer van 2023 van kracht zijn](#):

- Voor het algemeen publiek:
 - Informatiecampagne
 - Inventarisatie van koele locaties (incl. fonteinen)
 - Verspreiding van preventieboodschappen in de transportsector

- Vernieuwde versie van digitale tool “[Plus frais ma ville](#)”, een openbare digitale ondersteuningsdienst voor besluitvorming voor steden die duurzame oplossingen voor een koelere stad willen implementeren.
- Versturen van waarschuwings-SMS door mobiele providers in geval van een uitzonderlijke situatie, inclusief advies voor gedrag om risico's te verkleinen.
- Versterking van monitoring en maatregelen om elektriciteitsstoringen te voorkomen.
- Voor jongeren en kwetsbaren:
 - Mobilisatie van jongeren in de Service National Universel (SNU) voor het uitvoeren van informatiecampagnes voor het grote publiek over de oorzaken van de opwarming van de aarde
 - Motiveren van kwetsbare mensen om zich te registreren in de gemeentelijke registers.
 - Jaarlijkse controle op scholen (middelbare scholen, hogescholen, kinderdagverblijven, basisscholen) of middelen voor zomercomfort goed werken.
 - Uitvoering van een jaarlijkse controle van tentamenruimten om het uitstellen van examens tijdens warme periodes als gevolg van thermisch ongemak in schoolgebouwen zoveel mogelijk te beperken.
- Voor werknemers en bedrijven:
 - Opstellen van een handleiding voor bedrijven met maatregelen die in kantoren genomen kunnen worden
 - Intensivering van de controles op de arbeidsinspectie
 - Beperking van het vervoer van levende dieren.
- Voor sporters en toeschouwers van culturele evenementen
 - Departementale inventarisatie van alle sportieve en culturele evenementen.
 - Sensibilisering van de organisatoren van sport- en culturele evenementen in geval van een hittegolf.

4. MAATREGELEN CODE ROOD

De Franse overheid trof de volgende maatregelen in aanloop op en tijdens Code Rood:

- Vanaf half juli tot het einde van de hittegolf had het Ministerie van Gezondheid en Preventie een [gratis telefoonnummer](#) (tel: 0 800 06 66 66) dat mensen konden bellen voor tips over hoe ze zich konden beschermen tegen de extreme

hitte. Het nummer was bereikbaar zes dagen per week (zondag niet), van 9:00-19:00 uur.

- Het Ministerie van Sport last alle [sportevenementen](#) af in departementen met Code Rood.
- Medisch-sociale instellingen activeren hun 'Plan Blue', een crisisplan voor ongebruikelijke of ernstige gebeurtenissen (waaronder hittegolven). Het doel van Plan Blauw is het waarborgen van de continuïteit en kwaliteit van de zorg. Sinds de hittegolf in 2003 moeten ook alle verzorgingstehuizen een Plan Blauw hebben, en sinds 2007 ook alle instellingen voor mensen met een beperking. De belangrijkste maatregelen voor een hittegolf volgens de [richtlijnen van een Plan Blauw](#), zijn:
 - Mobilisatie van personeel
 - Monitoring van de algemene toestand van bewoners
 - Implementatie van passende levensstijl- en dieetmaatregelen (verfrissing, ventilatie, hydratatie, enz.)
 - Bewustmaking van personeel en bewoners van de principes van bescherming tegen hitte
 - Aanpassing, indien nodig, van de gebruikelijke medicatie van bewoners
 - Aanpassen van de opvangcapaciteit (bijv. door opening van tijdelijke huisvesting)
 - Het faciliteren van de terugkeer van gehospitaliseerde patiënten wanneer hun toestand dat mogelijk maakt, om zo bedden vrij te maken in gezondheidszorginstellingen voor de ernstigste gevallen.
- Departementen nemen maatregelen. Bijvoorbeeld het [departement l'Ain](#), in het oosten van Frankrijk (regio Auvergne-Rhône-Alpes), roept op tot:
 - Activeren van Plan Blue door alle zorginstellingen
 - Verhoogde alertheid en openingstijden van organisaties die zich bezighouden met dak- en thuislozen.
 - Annuleren van buitenactiviteiten door de collectieve opvang van minderjarigen
 - Het aanpassen, uitstellen of afgelasten van sportevenementen en grote bijeenkomsten.
 - Het inschrijven van geïsoleerde ouderen en/of gehandicapten door familieleden, burens en families in een speciaal register van de gemeente. Dit register wordt gebruikt voor gerichte interventies van gezondheids- en sociale diensten voor de meest kwetsbare mensen.
- De departementen Alpes-Maritimes, Var, Bouches-du-Rhône en Vaucluse in het zuiden van Frankrijk namen [maatregelen tegen luchtvervuiling](#) tijdens Code Oranje:

- Op 23 augustus werd luchtvervuilingsalarm niveau 2 uitgeroepen.
- Gratis openbaar vervoer op het Lignes d'Azur-netwerk door de hele metropool Nice.
- Advies om reizen tot een minimum te beperken en indien onoverkoombaar, bij voorkeur te carpoolen.
- Verbod op het gebruik van hoofdstedelijke wegen voor alle zware vrachtvoertuigen op doorreis.
- Verzoek aan de prefect om een verbod op cruisestops, die veel zwavel uitstoten, en omleidingen om de verkeerdrukke in het centrum van Nice te verkleinen.
- Onder andere [Nîmes](#) heeft tijdens Code Rood de openingstijden van de afvalinzamelingscentra in de metropool aangepast, met als doel de veiligheid van de werknemers en burgers te garanderen.
- Andere [voorbeeld van gemeentelijke maatregelen](#):
 - Meerdere gemeenten, waaronder Toulouse, verruimen de openingstijden van zwembaden, tuinen en parken (tot 22:00 of 23:00 uur).
 - Marseille heeft de gemeentelijke zwembaden tijdelijk gratis gemaakt.
 - Strasbourg stelt groene schoolpleinen open voor iedereen, als koele plek.
 - Montpellier verruimt de openingstijden van openbare locaties met airco.
 - De stad Montpellier vangt daklozen die dat wensen op in een gemeenschappelijke zaal.
 - Nice voorziet ook in gekoelde opvangcentra voor mensen in preciaire situaties.
 - Marseille laat de menu's en activiteiten op kinderdagverblijven aanpassen.
- Burgemeester van Lyon, Grégory Doucet, legde als gast van [nieuwsprogramma RTL](#) uit dat elke inwoner "kwetsbaar" is als het gaat om de stijgende temperaturen in zijn stad – en elders. "Wat verandert in een crisissituatie is dat de instructies die moeten worden gevolgd in een hittegolfsituatie door iedereen moeten worden opgevolgd. Wat verandert is dat we allemaal als kwetsbare mensen worden beschouwd". In totaal heeft de gemeente meer dan 600 koele plekken geïnventariseerd en in kaart gebracht, waaronder parken waarvan de openingstijden soms zijn verlengd tot middernacht.

5. INFORMATIECAMPAGNE

De Franse overheid (Franse Ministerie van Volksgezondheid en Preventie; Santé Publique France, de Franse nationale volksgezondheidsinstantie) voert een

[informatiecampagne](#) via (social) media over wat te doen om jezelf en je naasten te beschermen tegen de hitte. Deze campagne bevat o.a. de volgende onderdelen:

- Gratis telefoonnummer met meer informatie over wat te doen bij hitte (zie boven).
- [Informatieposter](#) over wat te doen bij hitte:
 - Blijf in de koelte, thuis of op een koele plek
 - Drink water, ook als je geen dorst hebt
 - Bevochtig je lichaam
 - Sluit luiken en ramen
 - Geef de voorkeur aan rustige activiteiten
 - Eet vers en evenwichtig
 - Vermijd alcohol
 - Houd contact met kwetsbare personen
- [Informatieposter](#) over hoe je hitte-impact op gezondheid herkent:
 - Hoofdpijn
 - Kramp
 - Misselijkheid
- [Brochure](#) over hittestressverschijnselen en preventieve maatregelen
- [Filmpje](#) waarin een huisarts o.a. waarschuwt voor het niet alleen achterlaten van kinderen op een hete locatie/in de auto:
 - Laat je kinderen nooit alleen achter in een oververhitte ruimte, in slecht geventileerde ruimtes, of in de auto, zelfs niet voor een korte periode.
 - Drink voldoende, ook als je geen dorst hebt
 - Bevochtig je lichaam om je lichaamstemperatuur te verlagen.
 - Vermijd fysieke activiteiten en geef de voorkeur aan rustige, niet inspannende activiteiten
 - Drink geen alcohol
 - Houd je woning koel door de luiken te sluiten gedurende de dag, en 's nachts te ventileren, wanneer de temperatuur gezakt is.
- [Filmpje](#) met wat te doen bij hitte:
 - Drink water, ongeveer 1,5 liter per dag
 - Houd je woning koel door de luiken te sluiten gedurende de dag
 - Bevochtig regelmatig je lichaam
 - Drink geen alcohol
 - Vermijd fysieke inspanning
 - Houd contact met je naasten
- Informatiebrochure voor gezondheidsprofessionals, over hittestress bij [ouderen](#), [kwetsbare volwassenen](#) en [kinderen](#).

- Ministers zichtbaar in de media: Zowel de minister van Gezondheid en Preventie (Aurélien Rousseau) als de minister van Solidariteit en Families (Aurore Bergé) communiceren actief in de nationale media over de risico's van de hittegolf. Bergé wijst op [eenzaamheid als belangrijke factor](#) in de impact van de hittegolf in 2003, "en nu weer".

**RÉPUBLIQUE
FRANÇAISE**
Liberté
Égalité
Fraternité

**Santé
publique**
 France

Pendant les fortes chaleurs

Protégez-vous

RESTEZ AU FRAIS
chez soi ou dans un lieu rafraîchi

BUVEZ DE L'EAU
sans attendre d'avoir soif

**Mouillez-vous
le corps**

**Fermez les volets
et fenêtres**

**Privilégiez
les activités douces**

**Mangez frais
et équilibré**

**Évitez
l'alcool**

**Prenez des nouvelles
des plus fragiles**

**EN CAS DE MALAISE,
APPELEZ LE 15**

Pour plus d'informations :
0 800 06 66 66* (appel gratuit)
 meteo.fr • #canicule

* Canicule 2023 : service au 0800 06 66 66, appel et service gratuits. Diversifiquement financé par le ministère de Santé.

Eén van de [informatieposters](#) van het Ministeries van Volksgezondheid en Preventie.